

9.11.2021

VN/16839/2021

Anvisning om beaktande av coronaläget för valförrättare vid hemmaröstning

Kommunalvalet i juni 2021 förrättades på ett hälsosäkert sätt i enlighet med anvisningar från justitieministeriet och Institutet för hälsa och välfärd. På röstningsställena tillämpades ett flertal olika arrangemang för att göra det tryggt att rösta trots epidemiläget. Epidemiläget beaktas också vid välfärdsområdesvalet som förrättas i januari 2022 och arrangemangen som tillämpas presenteras i denna anvisning.

Allmänt

- Epidemiläget kan variera mycket i olika delar av landet. När det gäller användning av munskydd ska du följa de regionala och lokala myndigheternas (sjukvårdsdistriktens och kommunernas) rekommendationer.
- Om de lokala hälsovårdsmyndigheterna ger anvisningar om hälsosäkerhet som avviker från det som anges här, följ dem i stället för denna anvisning.
- Kommunens centralvalnämnd kan i samarbete med kommunens hälsovårdsmyndigheter ge valförrättarna instruktioner i en trygg påklädning och avklädning av skyddsutrustning vid hemmaröstning. Läs också anvisningarna på Arbetshälsoinstitutets webbplats: <https://hyvatyo.ttl.fi/sv/koronavirus/information-om-skydd-mot-coronavirusinfektion-ansiktsmasker-mun-och-nasskydd-och-andningsskydd>
- Läs aktuella anvisningar från Institutet för hälsa och välfärd (THL) och Arbetshälsoinstitutet: <https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/sjukdomar-och-bekampning/sjukdomar-och-sjukdomsalstrare-a-o/coronaviruset-covid-19/bekampning-av-coronavirussmitta-inom-hemserviceen> och <https://www.ttl.fi/sv/anvisning-hemvarden/>

- Stanna hemma även vid lindriga symtom på coronavirus, och meddela din situation till centralvalnämndens ordförande eller centralvalnämnden. Symtom på coronavirussjukdom är feber, hosta, halsont, andnöd, muskelvärk, trötthet, snuva, illamående och diarré. I samband med sjukdomen kan även störningar i smak- och luktsinnet förekomma. Läs mer på webbtjänsten www.omaolo.fi.

Förberedelser inför hemmaröstning

- Reservera tillräckligt med tid för att genomföra röstningen i hemmet på ett tryggt sätt.
- Ta med dig så lite röstningsmaterial som möjligt. Fundera ut i förväg var du kan klä på dig och ta av dig skyddsutrustningen på ett säkert sätt: utanför väljarens dörr, i tamburen eller någon annanstans. Ta vid behov med dig en påse eller en väska för dina ytterkläder. Undvik att använda mobiltelefon och annan utrustning hos väljaren.
- Ta med skyddshandskar och kirurgiska mun- och nässkydd för engångsbruk för det fall att den som röstar hemma har till exempel symtom på infektion i luftvägarna.
- Ta med desinfektionsmedel i sprayflaska eller desinfektionsdukar för rengöring av arbetsredskap som kan användas mellan olika hemmaröstningar samt handsprit för rengöring av dina egna händer.

Röstningen

- Rengör pennor och andra tillbehör som används av flera väljare med en tvål- och vattenlösning eller ett alkoholhaltigt rengöringsmedel innan du går från ett hem till ett annat.
- Ha med dig handsprit och desinficera händerna alltid före och efter en röstning.
- Håll om möjligt ett avstånd till väljaren och andra personer som är närvarande. Om det finns möjlighet till det kan röstningen förrättas på gården utanför hemmet.
- Om omständigheterna för en hemmaröstning inte kan förutsägas och kontrolleras tillräckligt väl för att garantera hälsosäkerheten, kan det i en enskild situation vara omöjligt att genomföra hemmaröstningen.
- Be väljaren tvätta händerna eller använda handsprit före röstningen.

- Om en valförrättare är tveksam om identiteten hos en väljare som använder mask vid hemmaröstning, kan valförrättaren vid behov be väljaren avlägsna masken för kontroll av identiteten. Enligt vallagen är den röstande skyldig att för valförrättaren styrka sin identitet. Personer i isolering får dock inte ta av sig masken i närvaro av en annan person, om det inte finns ett droppskydd eller tillräckligt avstånd mellan dem.
  - o Om det är möjligt för väljaren, kan hen slå upp kandidatens nummer på adressen resultattjansst.vaalit.fi. Alternativt kan hen ges en sammanställning av kandidatlistorna. Sammanställningen av kandidatlistorna bör dock rengöras mellan röstningarna.
- Efter besöket ska den använda skyddsutrustningen för engångsbruk läggas i en tät soppåse och den tillslutna påsen ska placeras i ett sopkärl för blandavfall.

Hemmaröstning för personer som är isolerade

- Centralvalnämnden informerar dig om en person som röstar hemma är i isolering. Om den som röstar hemma är i isolering, förrätta i mån av möjlighet röstningen ute på gården. Var särskilt noga med att klä på dig och ta av dig skyddsutrustningen enligt anvisningarna och med att hålla avstånd till andra. Rengör händerna med handsprit innan du klär på dig skyddsutrustningen och när du klär den av dig. Ta på dig masken och visiret utanför dörren, annan skyddsutrustning kan du vid behov klä på dig inomhus.
- En person som är i isolering får rösta ute på gården om hen utan närkontakt med andra personer kan komma ut på gården och rösta (ingen vistelse inomhus samtidigt med andra personer), om hen inte har några synliga symtom och om hen skyddar sig på tillbörligt sätt med en mask. Kontakten med valförrättaren ska ske på ett kontrollerat och säkert sätt.
- Hälsosäkerheten vid hemmaröstning för personer i isolering kan förbättras t.ex. på följande sätt:
  - o Ring väljaren och be hen komma ut på gården om det är möjligt utan risk för smitta. Alternativt går du till väljarens dörr med skyddsutrustning, ringer på dörrklockan och tar några steg bakåt så att du kan hålla tillräckligt avstånd till väljaren när hen öppnar dörren.

- Om en annan valförrättare är med för att vara närvarande vid hemmaröstningen kan hen i mån av möjlighet stanna utanför bostaden eller i tamburen för att hålla ett ännu större avstånd till väljaren än den valförrättare som tar emot hemmaröstningen. Detta ska dock ske på villkor att den valförrättare som stannar på avstånd hela tiden ser den valförrättare som tar emot röstningen.
- Kom överens med väljaren om vilket bord eller annat underlag som används för att ge och ta emot handlingarna så att tillräckligt avstånd kan hållas. Be väljaren lägga ner sitt identitetsbevis på bordet eller underlaget och sedan backa så att du kan gå till identitetsbeviset och kontrollera identiteten med bevarande av tillräckligt avstånd. Gör på samma sätt för att övertäcka röstsedeln och det följebrev som väljaren ska fylla i.
- Desinficera de använda redskapen innan du lämnar väljarens hem eller genast utanför bostaden. Om du inte kan desinficera de använda redskapen, lägg dem i en tätt tillsluten påse för transport och senare desinficering.
- Om en väljare i isolering nyser eller hostar kraftigt eller vägrar att använda mask eller visir, kan genomförandet av röstningen innebära en smittrisk och valförrättaren ska i det fall överväga om röstningen kan genomföras.
- Om väljaren är i isolering, ska hen inte i närkontakt biträdas vid röstningen.